

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. 1 Maja 8 18-200 Wysokie Mazowieckie, skryt. poczt. 53

☎ 275-86-12, fax. 275-86-13

e-mail biwy@praca.gov.pl

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE WYSOKOMAZOWIECKIM W I PÓŁROCZU 2011 roku

Październik 2011

Spis treści

1. WSTĘP	3
2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW.	4
2.1. Bezrobotni według zawodów.	4
2.2. Napływ bezrobotnych według zawodów	6
2.3. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.	8
3. ANALIZA OFERT PRACY.	8
3.1. Oferty pracy według zawodów.	8
3.2. Oferty pracy według PKD	10
4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.	10
4.1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe	10
4.2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	14
4.3. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie	15
4.4. Szansa uzyskania oferty w zawodzie	17
5. WNIOSKI	19

1. WSTĘP

Powiatowy Urząd Pracy w Wysokiem Mazowieckiem zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy opracował analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych za I półrocze 2011 roku. Jest ona jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Analiza dotycząca struktury bezrobocia i ofert pracy według zawodów w swoim założeniu jest źródłem informacji dla instytucji i pracodawców mających wpływ na lokalny rynek pracy. Niniejsza analiza poświęcona została diagnozie dopasowania strukturalnego rynku pracy w odniesieniu do populacji bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wysokiem Mazowieckiem.

Celem poniższego raportu jest poznanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, a więc tych o większym zapotrzebowaniu niż liczba potencjalnych pracowników, jak też takich, na które popyt jest znikomy lub w ogóle nie występuje, tak aby skoordynować kierunki kształcenia i szkolenia bezrobotnych z potrzebami rynku pracy. Raport może być pomocny w:

- określaniu odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych przez Urząd Pracy;
- ułatwieniu władzom oświatowym w dostosowaniu kierunków kształcenia zawodowego do zmieniających się potrzeb rynku pracy;
- przygotowaniu programów w celu aktywizacji osób bez kwalifikacji zawodowych, długotrwale bezrobotnych i wykluczonych społecznie w celu powrotu ich na rynek pracy.

Głównymi odbiorcami przeprowadzonej analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych będą:

- powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy,
- centra edukacji i kształcenia kadr,
- dyrektorzy szkół ponadgimnazjalnych,
- instytucje szkoleniowe,
- władze oświatowe wszystkich szczebli,
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
- Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

Ranking został opracowany zgodnie z „Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, opracowanymi przez Departament Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej. Źródłami informacji były dane zgromadzone przez Powiatowy Urząd Pracy w I półroczu 2011 roku.

2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW

2.1. Bezrobotni według zawodów

Wśród bezrobotnych z terenu powiatu wysokomazowieckiego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wysokiem Mazowieckiem na koniec czerwca 2011 roku zarejestrowane były 384 osoby bez zawodu. Ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 17,20%. Wśród nich 47,14% stanowiły kobiety. Dynamikę osób bezrobotnych posiadających zawód i bez zawodu na koniec czerwca 2010 i 2011 roku przedstawia zamieszczona poniżej tabela.

Dynamika bezrobocia osób posiadających zawód i bez zawodu w 2010 i 2011 roku (stan na koniec czerwca)

Wyszczególnienie	2010		2011	
	liczba	%	liczba	%
Ogółem	1912	100	2233	100
Posiadające zawód	1 570	82,11	1849	82,80
Bez zawodu	342	17,89	384	17,20

W końcu czerwca 2011 roku spośród 2233 zarejestrowanych bezrobotnych 1849 posiadało zawód, (stanowili oni 82,80% ogółu). Wśród nich najliczniej reprezentowani byli przedstawiciele zawodów przedstawionych hierarchicznie w poniższej tabeli. W zawodach tych na koniec omawianego okresu zarejestrowanych było więcej niż 15 osób.

Bezrobotni wg zawodów w powiecie wysokomazowieckim (stan na koniec czerwca 2011 roku)

kod zawodu	nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	kobiety	w tym			
				absolwenci		powyżej 12 m-cy	
				Razem	Kobiety	Razem	kobiety
"522301"	Sprzedawca	129	112	0	0	28	27
"314207"	Technik rolnik	81	26	1	0	9	2
"331403"	Technik ekonomista	65	53	7	5	10	9
"311504"	Technik mechanik	63	6	6	0	13	0
"351203"	Technik informatyk	53	18	10	3	4	1
"722204"	Ślusarz	49	0	0	0	16	0
"613003"	Rolnik	46	18	2	1	10	3
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	45	0	0	0	4	0

"753105"	Krawiec	42	40	0	0	10	8
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	37	0	0	0	3	0
"931301"	Robotnik budowlany	36	0	0	0	10	0
"314403"	Technik technologii żywności	35	19	31	15	0	0
"514101"	Fryzjer	34	32	1	0	10	9
"512001"	Kucharz	30	25	0	0	4	4
"242217"	Specjalista administracji publicznej	29	21	8	4	4	2
"422402"	Technik hotelarstwa	29	23	6	6	1	1
"512002"	Kucharz małej gastronomii	29	14	0	0	6	4
"711202"	Murarz	29	0	0	0	7	0
"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych	28	21	10	6	1	0
"515303"	Robotnik gospodarczy	27	4	0	0	8	0
"752205"	Stolarz	26	1	0	0	9	0
"751204"	Piekarz	25	3	0	0	1	1
"235107"	Pedagog	23	20	4	3	3	2
"911207"	Sprzątaczką biurową	22	22	0	0	11	11
"522305"	Technik handlowiec	20	15	0	0	2	2
"751105"	Rzeźnik - wędliniarz	19	3	0	0	4	2
"263102"	Ekonomista	16	11	6	4	0	0
"314412"	Technik technologii żywności - przetwórstwo mleczarskie	16	4	0	0	2	0
"411004"	Technik prac biurowych	16	11	0	0	5	4
"751201"	Cukiernik	16	12	0	0	2	2

Porównując powyższą tabelę z taką samą z czerwca 2010 roku okazuje się, że struktura osób bezrobotnych nie uległa wielkim zmianom.

Struktura bezrobotnych według kwalifikacji zawodowych w układzie grup dużych wskazuje, że najliczniejszą kategorię tworzyły osoby posiadające zawody z grupy **średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych (kod grupy 31)**. Stanowiły one 14,3320% ogółu bezrobotnych i 9,4182% długotrwale bezrobotnych. Zarejestrowani to przede wszystkim technicy mechanicy, technicy rolnictwa i pokrewni, technicy technologii żywności.

Drugą pod względem wielkości grupę tworzyli bezrobotni sklasyfikowani w grupie **robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni (kod grupy 75)**. Stanowili oni 10,0054% ogółu osób bezrobotnych, w tym 13,0193% długotrwale bezrobotnych. Zarejestrowani to głównie: krawcy, stolarze, masarze, piekarze, cukiernicy.

Trzecią kategorię osób tworzyli bezrobotni sklasyfikowani w grupie **robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni (kod grupy 72)**. Omawiana

grupa dotyczy 9,1400% ogółu bezrobotnych, w tym 10,5263% długotrwale bezrobotnych. W w/w grupie dominują mechanicy pojazdów samochodowych, ślusarze, mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych.

Duży odsetek stanowią także osoby posiadające kwalifikacje zawodowe należące do grupy **sprzedawcy i pokrewni (kod grupy 52)**. Wskaźnik dla tej grupy wynosi 8,5993% ogółu bezrobotnych, w tym 8,8653% długotrwale bezrobotnych. Zarejestrowani to przede wszystkim sprzedawcy sklepowi.

Następne dość liczne grupy zawodów wśród zarejestrowanych bezrobotnych to **pracownicy usług osobistych (kod grupy 51)** – 8,3828% ogółu osób bezrobotnych, oraz **robotnicy budowlani i pokrewni z wyłączeniem elektryków (kod grupy 71)** – 5,5166%.

Z kolei najmniej licznymi grupami byli bezrobotni sklasyfikowani w grupach :

- **Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni (kod grupy 11)**. Stanowili 0,0541% ogółu bezrobotnych. Nie było w tej grupie ani absolwentów ani osób długotrwale bezrobotnych.
- **Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki (kod grupy 94)**. Stanowili 0,1082% ogółu bezrobotnych. W grupie tej występowały osoby długotrwale bezrobotne, które stanowiły 0,2770% ogółu długotrwale bezrobotnych.
- **Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby (kod grupy 63)**. Stanowili 0,1082% ogółu bezrobotnych. Nie było w tej grupie ani absolwentów ani osób długotrwale bezrobotnych.
- **Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie (kod grupy 92)**. Stanowili 0,1622% ogółu bezrobotnych. W grupie tej występowały osoby długotrwale bezrobotne, które stanowiły 0,2770% ogółu długotrwale bezrobotnych.
- **Pracownicy opieki osobistej i pokrewni (kod grupy 53)** Stanowili 0,1623% ogółu bezrobotnych. Nie było w tej grupie ani absolwentów ani osób długotrwale bezrobotnych.

2.2.Napływ bezrobotnych według zawodów

W I półroczu 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wysokiem Mazowieckiem rejestrowały się 1502 osoby, w tym 719 kobiet. W analizowanym okresie zarejestrowano ogółem 255 osoby nie posiadające zawodu tj. 16,98% ogółu rejestrujących się w tym okresie.

Spośród osób zgłaszających się do PUP najczęściej rejestrowało się z grupy zawodów **średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych (kod grupy 31)**. Stanowili 15,7178% ogółu rejestrujących się osób. Należy do niej: technik rolnik (59 osób, w tym 5 absolwentów), technik mechanik (41 osób, w tym 9 absolwentów), technik technologii żywności (31 osoby, w tym 30 absolwentów) oraz technik technologii żywności – przetwórstwo mleczarskie (18 osób, w tym 4 absolwentów).

Drugą grupą zawodów, w której napływ bezrobotnych na ewidencję urzędu był znaczny stanowią **robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni (kod grupy 75)**. Grupa ta stanowiła 9,7033% ogółu napływu. Najliczniej reprezentowane były zawody: krawiec (28 osób, w tym 0 absolwentów), rzeźnik wędliniarz (16 osób, w tym 3 absolwentów), piekarz (16 osób, w tym 1 absolwent) i stolarz (14 osób, w tym 2 absolwentów).

Trzecią grupą zawodów w której napływ bezrobotnych na ewidencję urzędu był znaczny stanowi **sprzedawcy i pokrewni (kod grupy 52)** (9,5416%). Największy odsetek rejestrujących się osób zanotowano w zawodzie: sprzedawca (91 osób, w tym 16 absolwentów), technik handlowiec (17 osób, w tym 0 absolwentów), telemarketer (6 osób, w tym 2 absolwentów).

Czwartą w kolejności grupą był **robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni (kod grupy 72)**. Stanowił on 8,0994% ogółu rejestrujących się bezrobotnych. Bez pracy pozostawali: mechanik samochodów osobowych (35 osób, w tym 0 absolwentów), mechanik pojazdów samochodowych (29 osób, w tym 6 absolwentów), ślusarz (19 osób, w tym 0 absolwentów).

Bez pracy pozostawały także osoby z grupy **51 tj. pracownicy usług osobistych** (6,4956%). Największy odsetek rejestrujących się osób zanotowano w zawodzie fryzjer (25 osób, w tym 6 absolwentów), kucharz (13 osoby, w tym 1 absolwent), kucharz małej gastronomii (12 osób, w tym 1 absolwent), kelner (10 osób, w tym 0 absolwentów).

Osoby o wysokich kwalifikacjach tj. **specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania (grupa 24)** stanowili 4,4107% ogółu zarejestrowanych. W grupie tej bez pracy pozostawali m. in. specjaliści administracji publicznej (23 osoby, w tym 12 absolwentów), specjalista do spraw badań społeczno – ekonomicznych (9 osób, w tym 5 absolwentów), specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych (8 osób, w tym 3 absolwentów).

2.3. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca.

Osoby poprzednio pracujące a będące bezrobotnymi na koniec miesiąca czerwca 2011 roku (1438 osoby) stanowiły 64,4% ogółu zarejestrowanych. Analiza bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy wykazała, że dla największego odsetka tych osób (ponad 38% - 548 osób) nie udało się zidentyfikować rodzaju prowadzonej działalności przez pracodawców. Natomiast 264 osoby (18,4%) pracowało w przetwórstwie przemysłowym, a ostatnim miejscem pracy dla 209 bezrobotnych (14,5%) był pracodawca zajmujący się handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów samochodowych włączając motocykle.

Spośród analizowanych sekcji PKD ostatniego miejsca pracy najniższy odsetek zarejestrowanych bezrobotnych dotyczył sekcji: gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników (0,0695% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę, i powietrze do układów klimatyzacyjnych (0,0695% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (0,0695% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących).

Nie zanotowano natomiast osób bezrobotnych poprzednio pracujących w sekcji: organizacje i zespoły eksterytorialne.

3. ANALIZA OFERT PRACY.

3.1. Oferty pracy według zawodów.

Niezwykle ważnym elementem oceny rynku pracy, która pozwala określić skalę nadwyżki i deficytu zasobów pracy w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów, jest analiza ofert pracy. W I półroczu 2011 roku w wyniku działań pośrednictwa pracy do urzędu wpłynęło 536 ofert pracy.

Strukturę pozyskanych ofert pracy według grup zawodów przedstawia poniższe zestawienie, w którym wyodrębniono najliczniej występujące grupy zawodów według stanu na 30.06.2011 rok.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa grup zawodów	Oferty pracy	
			zgłoszone w I półroczu 2011 roku	w końcu I półrocza 2011 roku
1.	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	16,9771% 91 ofert	2,1739% 1 oferta
2.	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	11,9404% 64 oferty	6,5217% 3 oferty
3.	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	11,7538% 63 oferty	2,1739% 1 oferta
4.	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	9,8881% 53 oferty	15,2179% 7 ofert
5.	"51"	Pracownicy usług osobistych	8,2090% 44 oferty	4,3478% 2 oferty
7.	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	5,5970% 30 ofert	6,5217% 3 oferty
8.	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	5,5970% 30 ofert	6,5217% 3 oferty
9.	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	4,1044% 22 oferty	2,1739% 1 oferta

Analizując dane przedstawione w załączniku T-I/P-3a dotyczące struktury ofert pracy w układzie grup dużych oraz elementarnych według klasyfikacji zawodów i specjalności wyodrębnić można propozycje zatrudnienia kierowane do:

- **Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni w tym:**
 - Pozostali pracownicy obsługi biurowej (411090) – 81 ofert
 - Pracownik kancelaryjny (411003) - 4 ofert
 - Sekretarka (412001) – 3 oferty
- **Sprzedawcy i pokrewni w tym:**
 - Sprzedawca (522301) – 47 ofert
 - Telemarketer (524404) – 7 ofert
 - Technik handlowiec (522305) – 3 ofert
- **Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) w tym:**
 - Brukarz (711601) – 21 ofert
 - Monter płyt kartonowo gipsowych (712901) – 5 ofert
 - Glazurnik (712202) – 4 oferty

Łącznie oferty skierowane do tych trzech grup zawodowych stanowiły 40,67% (218 ofert) ogółu ofert pracy zgłoszonych do urzędu pracy w I półroczu 2011 r.

Inne, równie licznie zgłaszane oferty pracy dotyczyły pracy w zawodach:

- Kierowca samochodu ciężarowego (833203) – 47 ofert
- Robotnik budowlany (931301) – 21 ofert
- Robotnik gospodarczy (515303) – 19 ofert
- Sprzątaczkę biurową (911207) – 11 ofert
- Opiekunka dziecięca (325905) – 10 ofert
- Ubojowy (751106) - 10 ofert

Na koniec omawianego okresu w dyspozycji urzędu pozostawało 46 ofert pracy.

3.2. Oferty pracy według PKD

W I półroczu 2011 roku pracodawcy zgłosili do PUP 536 ofert pracy. Wolne miejsca pracy zgłaszane były przez pracodawców głównie w poniższych sekcjach PKD:

- Handel hurtowy i detaliczny 22,5748% (121 ofert)
- Budownictwo 19,5896 % (105 ofert)
- Przetwórstwo przemysłowe 9,1418 % (49 ofert)
- Administracja publiczna i obronna narodowa 8,3955% (45 oferty)
- Działalność profesjonalna, naukowa techniczna 8,1818% (42 oferty)
- Transport i gospodarka magazynowa 6,7164% (36 ofert)
- Edukacja 6,1567% (33 oferty)
- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi 5,9701% (32 oferty)
- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna 4,2910% (23 oferty)

Oferty pracy pochodzące z powyższych sekcji klasyfikacji działalności stanowiły ponad 90,67% ogółu wszystkich pozyskanych ofert pracy.

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.

4.1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Zjawisko deficytu lub nadwyżki w poszczególnych zawodach odnosi się do stosunku średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w I półroczu 2011

roku do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w analogicznym okresie. Aby prawidłowo zrozumieć opisywaną kategorię należy wyjaśnić pojęcia zawodu deficytowego i nadwyżkowego:

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawody, dla których średnia miesięczna liczba bezrobotnych wynosi zero, wskazuje na fakt braku możliwości obliczenia wskaźnika.

Z prowadzonych w ostatnich latach analiz wynika, że na wysokomazowieckim rynku pracy zawody deficytowe występują rzadziej aniżeli zawody nadwyżkowe. Oznacza to, że trudno jednoznacznie i bardzo wyraźnie określić, na które zawody występuje duże i nie realizowane zapotrzebowanie ze strony pracodawców.

W związku z powyższym, w pełni rzeczywisty popyt na poszczególne zawody powinien być rozpatrywany z uwzględnieniem wszystkich możliwych źródeł pozyskiwania nowych pracowników. Często zdarzają się bowiem sytuacje, że pracodawcy poszukując pracowników korzystają nie tylko z usług urzędów pracy, traktując je jako alternatywne źródło pozyskiwania nowego personelu w stosunku do innych dostępnych metod rekrutacyjnych.

Do prezentacji i analizy zaliczono wszystkie zawody, dla których wskaźnik intensywności deficytu (stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie) jest wyższy niż 1,1.

Zawody deficytowe

(zawody deficytowe wg wskaźnika intensywności deficytu w I półroczu 2011r.)

	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów w I półroczu 2011r.
1.	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	81,0000
2.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	11,7500
3.	"751106"	Ubojowy	10,0000
4.	"325905"	Opiekunka dziecięca	5,0000
5.	"712202"	Głazurnik	4,0000
6.	"941201"	Pomoc kuchenna	4,0000

7.	"712204"	Posadzkarz	3,0000
8.	"325402"	Technik masażysta	2,0000
9.	"331301"	Księgowy	2,0000
10.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	2,0000
11.	"332302"	Zaopatrzeniowiec	2,0000
12.	"513202"	Barman	2,0000
13.	"524902"	Doradca klienta	2,0000
14.	"711404"	Zbrojarz	2,0000
15.	"515303"	Robotnik gospodarczy	1,9000
16.	"911207"	Sprzątaczką biurową	1,3750
17.	"524404"	Telemarketer	1,1667
18.	"931301"	Robotnik budowlany	1,1053

Zawody **zrównoważone** (wartość wskaźnika zawiera się w przedziale 0,9-1,1) to zawody wykazujące równowagę na rynku pracy. Poniższa tabela przedstawia zawody zrównoważone występujące na wysokomazowieckim rynku pracy. Jest ich relatywnie mniej niż zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

LP.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	1,0000
2.	"214404"	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	1,0000
3.	"216602"	Grafik komputerowy multimedialny	1,0000
4.	"524502"	Sprzedawca w stacji paliw	1,0000
5.	"711402"	Betoniarz - zbrojarz	1,0000
6.	"741103"	Elektryk	1,0000
7.	"932101"	Pakowacz	1,0000

Zawody nadwyżkowe charakteryzują się głównie tym, że wskaźnik intensywności nadwyżki jest mniejszy niż 0,9. Jest ich nieznacznie mniej niż zawodów deficytowych.

Zawody nadwyżkowe

(zawody nadwyżkowe wg wskaźnika intensywności nadwyżki w I półroczu 2011r.)

	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów w I półroczu 2011r.
1.	"441203"	Listonosz	0,8000
2.	"432103"	Magazynier	0,7778
3.	"512001"	Kucharz	0,6923
4.	"711202"	Murarz	0,6923
5.	"712303"	Tynkarz	0,6667
6.	"522301"	Sprzedawca	0,5165
7.	"214303"	Inżynier inżynierii środowiska - instalacje sanitarne	0,5000
8.	"325907"	Terapeuta zajęciowy	0,5000
9.	"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,5000
10.	"713102"	Malarz budowlany	0,5000
11.	"753402"	Tapicer	0,5000
12.	"961302"	Robotnik placowy	0,5000
13.	"962902"	Dozorca	0,5000
14.	"513101"	Kelner	0,4000
15.	"523002"	Kasjer handlowy	0,3333
16.	"712601"	Hydraulik	0,3333
17.	"911206"	Salowa	0,3333
18.	"752205"	Stolarz	0,2857
19.	"712501"	Monter / składacz okien	0,2727
20.	"324002"	Technik weterynarii	0,2500
21.	"751105"	Rzeźnik - wędliniarz	0,2500
22.	"411004"	Technik prac biurowych	0,2222
23.	"741101"	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,2000
24.	"832203"	Kierowca samochodu osobowego	0,2000
25.	"751104"	Rozbieracz - wykrawacz	0,1818

26.	"522305"	Technik handlowiec	0,1765
27.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,1714
28.	"311204"	Technik budownictwa	0,1429
29.	"752208"	Stolarz meblowy	0,1429
30.	"751201"	Cukiernik	0,1250
31.	"514101"	Fryzjer	0,1200
32.	"753105"	Krawiec	0,0714
33.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	0,0345

Ze zgromadzonego materiału wynika, iż w/w zawody charakteryzują się niedopasowaniem popytu i podaży na rynku pracy. Występowanie większej ilości zawodów nadwyżkowych niż deficytowych oznacza, że istnieje mniejsze zapotrzebowanie na pracowników o takich czy innych kwalifikacjach niż rzeczywista liczba ludzi je posiadających.

Należy również zauważyć, że statystyki powiatowe nie wykazują licznie występujących ofert pracy, które napływają do służb zatrudnienia w formie ofert pośrednictwa otwartego i bez woli korzystania z aktywnego pośrednictwa ze strony urzędu. Miejsca pracy na tablicach ogłoszeniowych uwzględnione w statystyce ofert pracy znacznie zmieniłyby obraz końcowy ilości i występowania zawodów nadwyżkowych i deficytowych.

Dokonując analizy zawodów nadwyżkowych i deficytowych należy zwrócić także uwagę na fakt, iż dane statystyczne wykazane w wydrukach komputerowych w niektórych przypadkach odbiegają od faktycznego zapotrzebowania rynku pracy zarówno w podaż jak i w popyt na niektóre grupy zawodów. Sytuacja ta wynika ze zmiany klasyfikacji zawodów oraz nieprzejrzystego określania stanowisk w zgłaszanych przez pracodawców ofertach pracy.

4.2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Analizując tabelę rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pod względem intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu stwierdzić należy, że wśród 38 dużych grup zawodów w najlepszej sytuacji pozostają **pracownicy do spraw finansowo – statystycznych i ewidencji materiałowej**, (kod grupy zawodów 43) – wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0,8889 oraz **robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie** (kod grupy zawodu 93) – wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0,9091. Powyższe wskaźniki są najbliższe wartości 0,9, od której przyjmuje się występowanie równowagi na rynku pracy.

Dla 17 dużych grup zrównoważenie nie jest możliwe, gdyż wartość wskaźnika waha się w przedziale 0,6400 – 0,0182 i w tak dużej nadwyżce są niektóre zawody wymagające wyższego wykształcenia np. **specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania** (kod grupy zawodów 24, wskaźnik 0,0182), **specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych** (kod grupy 21, wskaźnik 0,1224), średniego wykształcenia np. **średni personel do spraw biznesu i administracji** (kod grupy 33, wskaźnik 0,1688), **średni personel do spraw zdrowia** (kod grupy 32, wskaźnik 0,6400) jak i zawody związane z wykonywaniem prac prostych np. **robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn urządzeń** (kod grupy 72, wskaźnik 0,1485) czy **robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie** (kod grupy zawodów 92, wskaźnik 0,5000).

Natomiast w 8 dużych grupach, dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi powyżej 1,1 znaleźli się między innymi: **sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni** (kod grupy 41, wskaźnik 9,1000), **kierowcy i operatorzy pojazdów** (kod grupy 94, wskaźnik 2,5238), **robotnicy budowlani i pokrewni** (kod grupy 71, wskaźnik 1,1667).

Należy w tym miejscu zaznaczyć, że tylko trzy grupy zawodów **pozostali pracownicy obsługi biura** (kod grupy 44), **pracownicy opieki osobistej i pokrewni** (kod grupy 53), **rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni** (kod grupy 73), osiągnęły wskaźnik 1,0000 (zawody zrównoważone).

Ostatnie pozycje w rankingu zawodów pod względem wielkości wskaźnika intensywności deficytu zawodów zajmują zawody dla których średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie wynosiła zero. Należą do nich między innymi: monterzy, pracownicy usług ochrony, specjalista do spraw zdrowia.

4.3. Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie

Osoby długotrwale bezrobotne na koniec czerwca 2011 roku stanowiły ponad 44% ogółu osób bezrobotnych. W tej sytuacji ważne jest posiadanie wiedzy dotyczącej kwalifikacji zawodowych osób długotrwale bezrobotnych. Dokonana analiza bazy pozwoliła ustalić ranking zawodów (według dużych grup) generujących długotrwale bezrobocie. Na pierwszym miejscu znajduje się grupa zawodowa **rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni** (kod grupy 73) wskaźnik 0,6000%. Kolejne miejsca to: **monterzy** (kod grupy 82), wskaźnik 0,5833%, **pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki** (kod grupy 94) wskaźnik 0,5000%, **pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej** (kod

grupy 43) wskaźnik 0,4286%, **pomoce domowe i sprzątaczk** (kod grupy 91) wskaźnik 0,4103%, **pracownicy usług ochrony** (kod grupy 54) wskaźnik 0,4000%.

Zarejestrowane osoby długotrwale bezrobotne występują w 210 grupach zawodowych (elementarnych). Wskaźnik długotrwałego bezrobocia równy 1,0 oznacza, że wszystkie osoby w tych zawodach to osoby długotrwale bezrobotne. W na koniec czerwca 2011 roku takich grup zawodów było 9, m.in. nauczyciele szkół podstawowych, sekretarki, kierownicy do spraw produkcji przemysłowej, windykaty i pokrewni, monterzy instalacji klimatyzacyjnych i pokrewni, drukarze.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia niższy od 1,0, a wyższy od 0,5 oznacza, iż osoby o zawodach z tego przedziału wskaźnika należy zaliczyć do zagrożonych długotrwałym bezrobociem. W 4 grupach zawodów znaleźli się technicy nauka chemicznych, fizycznych i pokrewni, monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych, robotnicy pracujący przy przeładunku towaru, monterzy sprzętu elektronicznego.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia równy 0,5 oznacza, iż liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danych zawodach, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, jest o połowę niższa od liczby ogółem zarejestrowanych bezrobotnych w tych zawodach. Grup zawodów o tym wskaźniku było 14. Są to m.in. dekarze, technicy elektrycy, monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków, monterzy i serwisanci sieci instalacyjnych i urządzeń telekomunikacyjnych, pakowacze, pomoce domowe i sprzątaczk, pomoce kuchenne.

Wskaźnikami długotrwałego bezrobocia o wartości poniżej 0,5 charakteryzowały się 64 zawody: m. in.: obuwnicy i pokrewni, szwaczki, hafciarki i pokrewni, malarze i pokrewni, pracownicy ochrony osób i mienia, magazynierzy i pokrewni, kierowcy samochodów osobowych i dostawczych, spawacze i pokrewni, murarze i pokrewni, kucharze, barmani, szklarze, ślusarze i pokrewni, stolarze meblowi i pokrewni, mechanicy pojazdów samochodowych, rolnicy upraw polnych, technicy budownictwa.

Bardzo duża liczba zawodów bo aż 119 nie generuje długotrwałego bezrobocia. Należą do nich między innymi: kasjerzy bankowi i pokrewni, lakiernicy, ratownicy medyczni, ogrodnicy, ekonomiści, listonosze i pokrewni, fizjoterapeuci, blacharze, robotnicy budowy dróg i pokrewni, sortowacze odpadów, księgowi, architekci, muzycy i pokrewni.

4.4.Szansa uzyskania oferty w zawodzie

Wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie jest to bardzo ważna zmienna, ponieważ pozwala na określenie tych zawodów, w których możliwość znalezienia pracy jest znikoma i wymaga podjęcia działań dążących do doskonalenia lub nabycia nowych umiejętności zawodowych posiadanych przez bezrobotnych. Wylicza się go na podstawie stosunku średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w I półroczu 2011 roku, będącej w dyspozycji urzędu pracy i średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie w analogicznym okresie.

W oparciu o tabelę zawierającą wszystkie zawody dokonano rankingu zawodów o najwyższym poziomie wskaźnika szansy uzyskania oferty oraz wyboru przykładowych zawodów o zerowym poziomie wskaźnika szansy uzyskania oferty.

Ranking zawodów o najwyższym poziomie wskaźnika szansy uzyskania oferty według stanu na 30.06.2011r. (grupy zawodów o największych szansach na szybkie znalezienie pracy w wyuczonym zawodzie) przedstawia się następująco:

LP.	Wyszczególnienie	kod grupy zawodów	Wysokość wskaźnika
1.	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	"8155"	2,0000
2.	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	"7116"	1,7500
3.	Nauczyciele kształcenia zawodowego	"2320"	1,3332
4.	Kierowcy samochodów ciężarowych	"8332"	1,0784
5.	Opiekunowie dziecięcy	"5311"	1,0000
6.	Pracownicy obsługi biurowej	"4110"	0,7838
7.	Zaopatrzeniowcy	"3323"	0,6666
8.	Technicy fizjoterapii i masażyści	"3254"	0,6666
9.	Blacharze	"7213"	0,6666
10.	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	"3432"	0,6666
11.	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	"7214"	0,6666
12.	Projektanci grafiki i multimediiów	"2166"	0,6666
13.	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	"8111"	0,6000
14.	Sekretarki (ogólne)	"4120"	0,5000
15.	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	"5249"	0,5000

Poniższa tabela przedstawia przykładowych 20 zawodów o zerowym poziomie wskaźnika szansy uzyskania oferty w I półroczu 2011 roku (wszystkich zawodów 108).

Lp.	Wyszczególnienie	kod grupy zawodów	Wysokość wskaźnika
1.	Kartografowie i geodeci	"2165"	0,0000
2.	Kasjerzy bankowi i pokrewni	"4211"	0,0000
3.	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	"7537"	0,0000
4.	Matematycy, statystycy i pokrewni	"2120"	0,0000
5.	Maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni	"8182"	0,0000
6.	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	"8343"	0,0000
7.	Ratownicy medyczni	"3256"	0,0000
8.	Obuwnicy i pokrewni	"7536"	0,0000
9.	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	"3311"	0,0000
10.	Lekarze specjaliści	"2212"	0,0000
11.	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	"2251"	0,0000
12.	Recepcjoniści hotelowi	"4224"	0,0000
13.	Technicy elektrycy	"3113"	0,0000
14.	Technicy leśnictwa	"3143"	0,0000
15.	Technicy rolnictwa i pokrewni	"3142"	0,0000
16.	Technicy technologii żywności	"3144"	0,0000
17.	Technicy elektronicy i pokrewni	"3114"	0,0000
18.	Technicy medyczni i dentystyczni	"3214"	0,0000
19.	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	"3119"	0,0000
20.	Chemicy	"2113"	0,0000

Wnioski

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizie napływu bezrobotnych oraz ofert pracy według zawodów nasuwają się następujące wnioski:

1. Na koniec czerwca 2011 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zwiększyła się o 321 osób w porównaniu do stanu z końca czerwca 2010 roku.
2. W rejestrach powiatowego urzędu pracy:
 - Większość osób bezrobotnych to osoby poprzednio pracujące (64,40%),
 - Wśród wszystkich zarejestrowanych najliczniejszą grupę stanowią bezrobotni posiadający zawód wyuczony (82,80%),
 - Osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych stanowiły (17,20%).
3. Wśród 2233 zarejestrowanych bezrobotnych na koniec czerwca 2011 roku najliczniej reprezentowani byli przedstawiciele zawodów: sprzedawca, technik rolnik, technik ekonomista, technik mechanik, technik informatyk, ślusarz, rolnik.
4. Struktura bezrobotnych według kwalifikacji zawodów w układzie grup dużych wskazuje, że najliczniejszą kategorię tworzyły osoby posiadające zawód z grupy średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych (technicy mechanicy, technicy rolnictwa, technicy technologii żywności).
5. W I połowie 2011 roku urząd dysponował 536 ofertami pracy. Wolne miejsca pracy zgłaszane były przez pracodawców w sekcjach PKD: handel hurtowy i detaliczny (121 ofert), budownictwo (105 ofert), przetwórstwo przemysłowe (49 ofert), administracja publiczna (45 ofert), działalność techniczna (42 oferty), transport i gospodarka magazynowa (36 ofert), edukacja (33 oferty).
6. Tak jak w latach poprzednich wśród napływających do PUP ofert pracy dominują oferty dla zawodów związanych z pracami prostymi oraz niewymagających wysokich kwalifikacji (sprzedawca, brukarz, robotnik budowlany, pracownik biurowy).
7. Przeprowadzona analiza obrazuje, iż największy deficyt zasobów pracy występuje w zawodach: kierowca samochodu ciężarowego, ubojowy, opiekunka dziecięca, glazurnik, posadzkarz, technik masażysta, księgowy, zaopatrzeniowiec, barman, przedstawiciel handlowy.
8. Największą nadwyżką zasobów pracy charakteryzują się zawody: magazynier, kucharz, murarz, tynkarz, sprzedawca, tapicer, kasjer handlowy, technik weterynarii, elektromonter instalacji elektrycznych, technik budownictwa. Zawody nadwyżkowe występują w zdecydowanie większej liczbie niż zawody deficytowe.

9. Przeprowadzony monitoring i stworzony na jego podstawie raport stanowią dobre źródło wiedzy o lokalnym rynku pracy, informując o pewnych trendach i zmianach jakie na nim obowiązują i zachodzą.

Opracował: Marcin Ostrowski

DYREKTOR
POWIATOWEGO URZĘDU PRACY
Maria Modrzejewska